ΤΗΛ.: 4828.701 - 2 • FAX: 4818.332
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
31 ΑΥΓ. 2002
ΕΝΤΥΠΟ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

«Δεν ήμουν ποτέ στη μόδα. Ημουν μόδα από μόνος μου»

Της ΜΑΡΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΥ

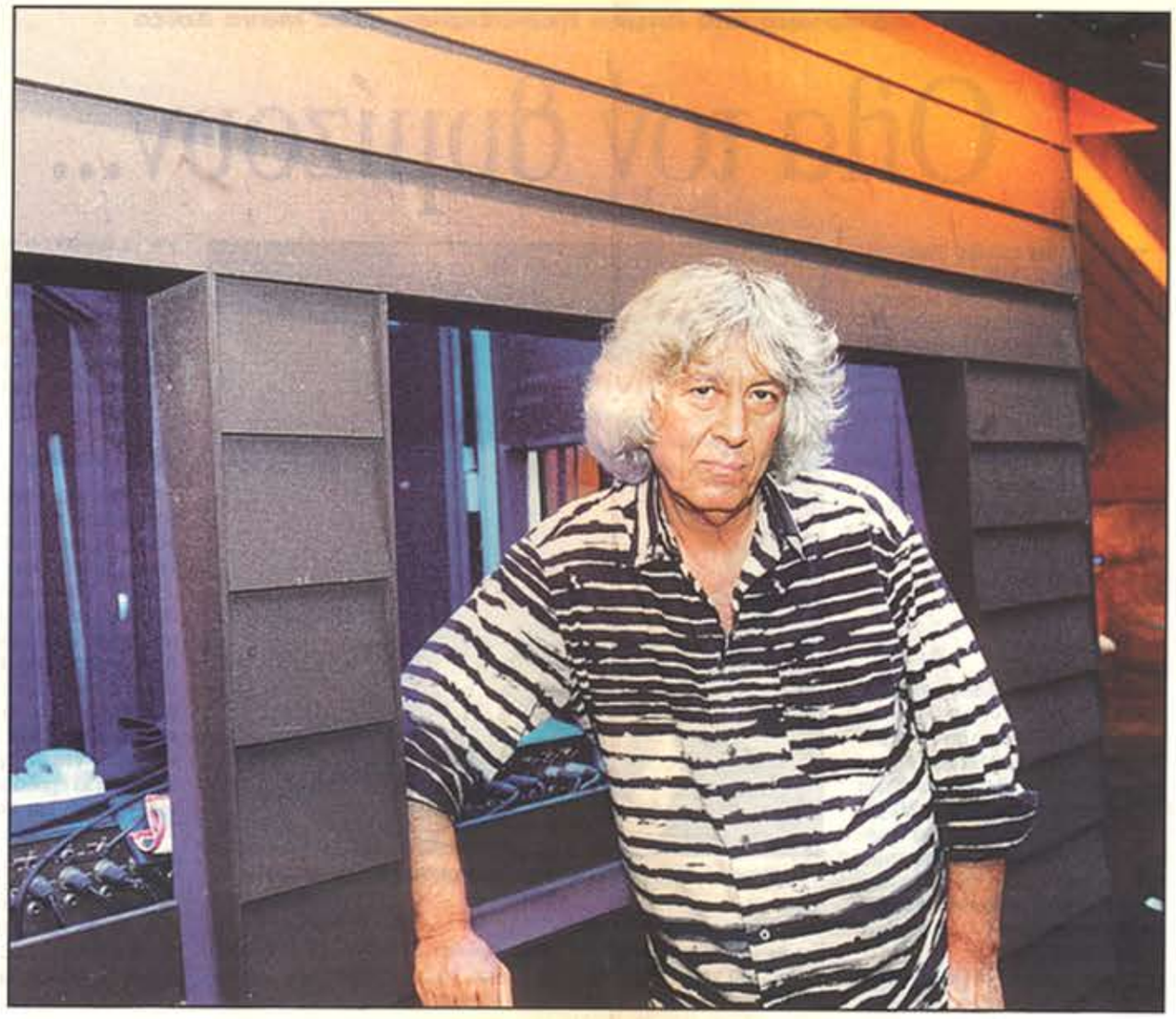

«Οταν η Αννα (Βαγενά) μου είπε: "Ξέρεις έχεις κι έναν Λυκαβητό", της είπα: "Τι θα κάνω στον Λυκαβητό;". "Θα βρεις κάτι να κάνεις Λουκιανέ...", μου απάντησε. Συνηθισμένα πράγματα»! Τουλάχιστον έτσι λέει ο Λουκιανός Κηλαηδόνης, διηγούμενος το διάλογο με τη σύζυγό του, στην πρόβα στο «Μεταξουργείο», όπου τους χειμώνες «παίζει», αργά, μουσική για φίλους στο πατάρι.

«Κάπως έτσι μαθαίνω τους Λυκαβητούς μου», συνεχίζει γελώντας. «Η Αννα κάνει τις προτάσεις κι όταν εγκριθούν μ' ενημερώνει. Μια χρονιά, μάλιστα, είχε ξεχάσει και να μου το πει. Το 'μαθα από το ραδιόφωνο. Το 'λεγε ο Γρηγόρης Ψαριανός στην εκπομπή του. "Μα τι λέει ο άνθρωπος, θα παίξω εγώ στον Λυκαβητό;", σχολίασα κι η Αννα μού απάντησε φυσικότατα: «Α, δεν στο 'πα, πράγματι έχεις έναν Λυκαβητό...».

Για έβδομη φορά ο Λουκιανός Κηλαηδόνης θ' ανηφορίσει στο θέατρο του λόφου, τη Δευτέρα, για ένα «Cocktail party» μαζί με τέσσερα διαφορετικά συγκροτήματα κι ένα πρόγραμμα «μασίφ», όπως λέει, με τα «very best» τραγούδια του. Με διάθεση χαλαρή, λικέρ στα ποτήρια, γκαζόν, big μπάρα και σεζ λονγκ στη σκηνή, αλλά κι εκπλήξεις... 20 χρόνια μετά την πρώτη του εμφάνιση στον Λυκαβητό...

– Τα ρέιβ πάρτι, νομίζω, είναι τώρα μόδα κι όχι τα κοκτέιλ...

«Δεν ήμουν ποτέ στη μόδα. Ημουν μόδα από μόνος μου. Ξεκίνησα με το στιλ του ροκ εν ρολ στα μέσα της δεκαετίας '50, δηλαδή, με φαβορίτα, τζιν κ.τ.λ., στιλ που κράτησα. Οι μόδες πέρασαν, αλλά εγώ έχω κάποιες σταθερές. Τα υπόλοιπα μ' αφήνουν παγερά αδιάφορο και στη μουσική και στον τρόπο διασκέδασης...».

Τι θα είναι το «κοκτέιλ πάρτι»

– Γιατί αποφασίσατε να κάνετε, λοιπόν, ένα «κοκτέιλ πάρτι»;

«Πριν αποφασίσω τι τελικά θα κάνω, έψαχνα έναν τίτλο για τη βραδιά. Εγραψα τέσσερις, πέντε τίτλους. Ανάμεσά τους και "κοκτέιλ πάρτι". Τότε είπα: "Α, αυτό είναι πολύ καλό, θα το κρατήσω". Και το κράτησα».

– Υπήρχε κάποιος ιδιαίτερος λόγος;

«Ο Μπαμπινιώτης στο λεξικό του γράφει ότι κοκτέιλ πάρτι είναι εσπερίδα στη διάρκεια της οποίας σερβίρονται ποτά και δεν ακολουθεί δείπνο. Εγώ, έχοντας συγγενείς κι έχοντας ζήσει χρόνια πολλά στο Παλιό Ψυχικό, από παλιά, όταν η περιοχή ήταν πολύ κυριλάτη, έβλεπα κάτι σούρουπα σε κήπους μέσα από τα κάγκελα και τις φυλλωσιές περιποιημένες κυρίες, όρθιες, να πηγαινοέρχονται μ' ένα ποτήρι στο χέρι. Ε, πολύ μου άρεσε. Και είπα: "Αυτό θα κάνω!"».

– Εξ ου και το γκαζόν στο σκηνικό σας;

«Φρέσκο γκαζόν, όχι πλαστικό, που θα στρωθεί, θα ποτιστεί κανονικά, θ' αντέξει δυο μέρες και μετά θα το παραχωρήσω στο θέατρο, να το στρώσει στις αλάνες γύρω από τα καμαρίνια. Αλλά δεν θα 'ναι μόνο το γκαζόν που θα παραπέμπει σ' εκείνα τα κοκτέιλ. Οταν ο κόσμος μπαίνει στο θέατρο θα του προσφέρουμε ένα ποτό. Βρήκα κάτι κολονάτα ποτηράκια μιας χρήσης και την "Αιολική" που έχει λικέρ σε θαυμάσια χρώματα: μπλε, πράσινο, μοβ, κίτρινο, κόκκινο. Σ' αυτό το ποτηράκι, λοιπόν, θα βάλουμε λίγες σταγόνες χρωματιστό λικέρ, λίγη "7up", δυο σταγόνες ρούμι, τριμμένο πάγο κι ένα καλαμάκι στο χρώμα του ποτού. Με το απόκομμα του εισιτηρίου ο κόσμος θα μπορεί να περνά από τον μπουφέ –θα 'χουμε ένα μακρύ τραπέζι και πέντε σερβιτόρους που ο καθένας θα δουλεύει ένα χρώμα λικέρ– και θα παίρνει όποιο του αρέσει. Κατευθυνόμενος στη θέση του θ' ακούει μουσική από το κουαρτέτο εγχόρδων I.Q. μέχρι να πάρω εντολή από την πόρτα ότι σε δέκα λεπτά ξεκινάμε...».

– Τότε θα πρωτοεμφανιστείτε;

«Θα δω. Αν δεν με εξοντώσει η τζενεράλε, μπορώ να κυκλοφορώ από την ώρα που θα μπαίνει ο κόσμος, μαζί με την Αννα και τις κόρες μας. Δεν έχω σκοπό, ούτως ή άλλως, να κρυφτώ στο καμαρίνι και να βάλω τον κόσμο να περιμένει να βγει ο... σταρ. Θα 'μαι χαλαρός, στον κήπο μου... Ετσι, κάπως, ελπίζω ν' αρχίσει η βραδιά κι έτσι να τελειώσει. Δεν θα κρυφτώ μετά το χειροκρότημα, εκεί θα είμαι. Το κάνω, άλλωστε, μετά από κάθε μου Λυκαβητό. Δεν φεύγω ποτέ σαν τον κυνηγημένο. Μένω στο χώρο».

– Σας αρέσει ο Λυκαβητός.

«Τον αγαπώ. Εχω κάνει ενδιαφέρουσες δουλειές. Είναι χώρος παραγωγικός για μένα. Το "Αχ πατρίδα μου γλυκιά" ήταν μια μεγάλη εκδήλωση. Η βραδιά με τους "Πρεζερβέισον Χολ Τζαζ Μπαντ" ήταν, επίσης, καλή. Ετούτο το πάρτι ελπίζω να 'ναι μια ωραία βραδιά. Τον αισθάνομαι σαν το σπίτι μου. Εχω πραγματικά την αίσθηση ότι περπατάω σε μια αυλή δικιά μου. Στο Ηρώδειο, ας πούμε, δεν θα 'θελα να παίξω ποτέ στη ζωή μου. Δεν μου πάει, ενώ ο Λυκαβητός είναι λίγο γειτονιά. Μου θυμίζει την Κυψέλη της δεκαετίας του '50».

– Πολύ νωρίς προτείνατε οργανωμένα θεάματα, όπως θα 'ναι το «κοκτέιλ Πάρτι», σκηνοθετημένα, πολυσυμμετοχικά κ.λπ. Γιατί, αν κι αυτό το είδος της μουσικής παράστασης έγινε μόδα, είστε αφαιρετικός πια στις τακτικές εμφανίσεις σας;

«Αυτή είναι η αισθητική μου: να παίζω στο πανάκι, που είναι σαν κάγκελο, κι απέναντι να είναι οι Take the money, πίσω μου το μπαρ και να περνάνε τα παιδιά να σερβίρουν. Οταν μου 'λεγαν στα πάρτι να παίξω πάνο, δεν με παρακολουθούσαν αμίλητοι: άλλος χόρευε, άλλος μιλούσε, άλλος γελούσε. Μ' αρέσει αυτό. Είναι λίγο σαλούν, λίγο καουμπόικο. Δεν είναι σκάστε κι ακούστε τον καλλιτέχνη. Το πανάκι είναι στο πάτωμα. Η Αννα επέμενε: "Βάλε ένα πάλκο να σηκωθείς να σε βλέπει ο κόσμος". "Οχι" –της είπα– "όσοι με βλέπουν, με βλέπουν. Οσοι δεν με βλέπουν να ξανάρθουν και να κάτσουν πιο κοντά". Εν πάση περιπτώσει κι ως αρχιτέκτονας έχω μια αίσθηση του μέτρου. Και μάλιστα όσο περνά ο καιρός βαδίζω σ' ένα μινιμαλ, επιδιώκω να κρατώ σ' όλα μόνο τα απαραίτητα. Πρωτίστως στον τρόπο που σκέφτομαι».

> Ο Λουκιανός Κηλαηδόνης τη Δευτέρα στο Λυκαβητό σ' ένα «κοκτέιλ πάρτι» με τραγούδι, λικέρ και... γρασίδι

– Γιατί, λοιπόν, εξακολουθείτε να προτείνετε στις μεγάλες συναυλίες σας και τον άλλο, τον πληθωρικότερο τρόπο;

«Η αγάπη μου στο σινεμά με βοήθησε να δω νωρίς πως κάποια μουσικά έργα ή προγράμματα μπορούν να έχουν μια εικαστική προέκταση. Δεν φτάνει να βγάλω μια ορχήστρα και να τελειώσω. Γι' αυτό η Βουλιαγμένη ήταν μια απολύτως σκηνοθετημένη βραδιά. Στον πρώτο μου Λυκαβητό, όμως, δεν ήξερα. Βγήκα με τρία άτομα ορχήστρα και την Μπουμπού (Αφροδίτη Μάνου) σ' ένα παταράκι είκοσι πόντων. Εκτοτε ωρίμασα. Τώρα, όταν κάνω Λυκαβητό, θέλω να 'ναι κάτι. Ομως στην ουσία του το πρόγραμμα που θα παρουσιάσω είναι μασίφ, χωρίς τίποτα περιττό».

Να μη γίνει το Μεταξουργείο Ψυρρή

– Στήσατε το πολιτιστικό σας σπίτι εδώ στο Μεταξουργείο, σε μια αναβαθμιζόμενη περιοχή...

«Θα κατοικήσουμε κι εδώ. Φτιάχνουμε το διπλανό κτίριο...».

– Ενας λόγος παραπάνω να μου πείτε τι περιμένετε από το νέο δήμαρχο της Αθήνας.

«Η αλήθεια είναι πως περίμενα περισσότερα από τον Αβραμόπουλο γιατί είναι Μεταξουργιώτης... Τι θα ευχόμουν τώρα για το Μεταξουργείο; Να μη γίνει σαν του Ψυρρή. Θα ευχόμουν, επειδή έχει θεατρική παράδοση και ήδη λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή του δεκαπέντε θέατρα, να γίνει ένας όμορφος χώρος θεάματος».

– Γιατί επιλέξατε ο τελευταίος δίσκος σας «Τα Φανταρίστικα» να κυκλοφορήσει μαζί με το περιοδικό «Δίφωνο»;

«Νομίζω πως η τιμή του cd στα δισκοπωλεία είναι προκλητική και, βέβαια, για κάποιους ανθρώπους απαγορευτική. Δεν καταλαβαίνω, αφού τα χρήματα που θα εισπράξω είτε εκδώσω το δίσκο μου σε εταιρεία είτε στο "Δίφωνο" είναι τα ίδια, γιατί να μην τον δώσω 1.000 δρχ. και να τον πουλάνε τα δισκάδικα 7.000 δρχ.»;

– Λέγεται πως μια από τις αιτίες της κρίσης στη δισκογραφία είναι τα πρίμιουμ που απαξιώνουν το ηχογράφημα στη συνείδηση του καταναλωτή...

«Εδώ δεν μιλάμε για πρίμιουμ αλλά για μια πρωτότυπη δουλειά. Δεν έχει κανείς ξαναδώσει μια καινούργια δουλειά να κυκλοφορήσει στα περίπτερα. Μ' αρέσει. Είναι αναρχική πρόταση. Θέλω ν' ανοίγω δικούς μου δρόμους. Μπορώ να κάνω, για παράδειγμα, δικές μου παραγωγές –δεν είμαι δεσμευμένος σε δισκογραφική– και να τις πουλάω μόνο στο "Μεταξουργείο"...».

«Δεν θέλω όλη την Ελλάδα»

– Αντιδράτε στο δισκογραφικό σύστημα έτσι;

«Δεν είναι αυτό... Πέρασα είκοσι πέντε χρόνια από μεγάλες εταιρείες: Κολούμπια, Λύρα, Minos. Οταν ξεκίνησα στην Κολούμπια ήξερα το διευθυντή, ήξερε εμένα, την Αννα. Δουλεύαμε αλλιώς. Αυτή τη στιγμή, σιγά-σιγά, επικρατεί ένα απρόσωπο κλίμα μέσα στις εταιρείες, μπήκανε ξένοι που δεν ξέρουν ποιος είναι ο καθένας μας. Κοπάνε κάτι λίστες και λένε αυτός πουλάει, εκείνος όχι. Δεν μου αρέσουν τα πρωινάδικα που με στέλνουν, δεν μπορώ τα βιντεοκλίπ, τις μαλακίες. Δηλαδή έναν τρόπο προώθησης που η αξιοπρέπειά μου δεν μου επιτρέπει να ακολουθήσω. Αρα είμαι μόνος, και κάνω αυτό που θέλω».

– Τι θέλετε;

«Σίγουρα δεν θέλω όλη την Ελλάδα. Δεν την είχα και ποτέ. Μπορώ να γεμίσω έναν Λυκαβητό; Μου φτάνει. Μ' αυτούς τους ανθρώπους ζω τώρα τριάντα χρόνια. Μπορεί ευκαιριακά ν' άκουσε όλη η Ελλάδα το τραγούδι μου "Στα κορίτσια λέμε ναι", αλλά οι "δικοί μου", που με ξέρουν από τα "Μικροαστικά" και 'δώ, είναι τόσοι. Μεγαλώνουμε παρέα, περνάμε μια χαρά και μου δίνουν κι όσα λεφτά χρειάζομαι για να ζήσω».

– Εκδίδοντας, λοιπόν, σήμερα έναν δίσκο τι προσδοκάτε;

«Να πληροφορούνται οι ακροατές μου την ύπαρξη της δουλειάς μου από κάποιους ανθρώπους που εκτιμώ στα Μέσα. Εκανα το δίσκο "Νέα Κυψέλη - Νέα Ορλεάνη" που πιστεύω ότι κάτι έλεγε, και δεν νομίζω ότι το έμαθαν ούτε οι "δικοί" μου...».

– Τριάντα χρόνια στη μουσική είναι πολλά;

«Τριάντα χρόνια είμαι επαγγελματίας. Από 6 χρονώ άρχισα πιάνο, στα 14 έγραψα τα πρώτα κομμάτια... Η μουσική είναι το μόνο πράγμα που είχα πλάι μου όλη μου τη ζωή. Το λέω και σ' ένα τραγούδι: "Υπάρχουν κάποια πράγματα που αγάπησα/ το πιάνο μού έδωσε μεγάλες χαρές/ βασίστηκα εδώ χιλιάδες φορές". Ολη μου την ιδιοσυγκρασία την "πάτησα" πάνω στη μουσική: αγάπες, κορίτσια, τραγούδια. Πολλά φύγαν' στο δρόμο, άλλα ήρθαν στην πορεία. Το μόνο που ήταν σταθερό στη ζωή μου, σαν το νερό και τον αέρα, ήταν η μουσική».

– Τι έχει μείνει, τι έχει «διασωθεί» από το σύμβολο, το «φτωχό και μόνο καουμπόη»;

«Δεν ήταν μόνο τα χαρακτηριστικά του καουμπόη, όπως η αυτάρκεια κι η δυνατότητά του να ατενίζει ανοιχτούς ορίζοντες, που "μιλούσαν" στη γενιά μου, αλλά και το αμερικάνικο όνειρο –οι βίλες με τις πισίνες– που έγινε, κάποια στιγμή, κομμάτια. Εγινε κομμάτια και για τους ίδιους τους Αμερικάνους, όχι τώρα που έπεσαν οι Πύργοι. Το αμερικάνικο όνειρο κομματιάστηκε πολύ νωρίτερα, από ναρκωτικά, από κινήματα, από, από... Μαζί μ' αυτό το θρυμματισμό καταστράφηκε κι όλη η ιστορία των καουμπόηδων και των νουάρ φιλμ. Εχει μείνει, νομίζω, μια νοσταλγία για την αθωότητα που είχαμε αντικρίζοντας όλα εκείνα. Δεν ξέραμε τι κρυβόταν από πίσω, τι σκληρή βιομηχανία ήταν το Χόλιγουντ. Τώρα τα ξέρουμε όλα».

– Ο Ελληνας, παρά το θρυμματισμό του αμερικάνικου ονείρου, δεν απαξίωσε την... πισίνα.

«Φτιάξαμε ένα σπίτι με την Αννα. Είχαμε και μια πισίνα, για κάνα δυο χρόνια, μέχρι να το πουλήσουμε. Βούτηξα μια μέρα κι είπα: "Εγώ την πισίνα την ήθελα όταν ήμουν είκοσι χρονώ, τώρα δεν μ' ενδιαφέρει". Πήρα κι ένα αμάξι, μετά τη Βουλιαγμένη, αμερικάνικο, καμπριολέ. Το οδήγησα για λίγο και μετά είπα: "Αυτό το αμάξι που ανοίγει από πάνω το ήθελα 20 χρονώ, τώρα δεν το θέλω"».